

LANDBRUKSDEPARTEMENTET
Hestekontoret.

Utredervesen, hestesport og rekvisisjoner.

Jnr. 707/44. CF/K.

Oslo, den 2. mai 1944.
Behrens gt. 8. Tlf. 42851,
40928.Rundskriv.

Til fylkesmennene.

Regler for levering av hester til den tyske Wehrmacht.1. Hester som kan fremstilles:

Wehrmacht forlanger hester i alderen 4-12 år.
Der kan ikke leveres: drektige hører og hører med føll ved foten.

Etter Overkommandoens bestemmelse av 8. mai 1943 kan hingster leveres.
Unntatt fra levering er hingster som ved offentlige utstillinger og skuer er tildelt premie eller anbefaling - eller er kåret som avlshest eller av vedkommende statskonsulent stillet under observasjon til senere kåring.

Ved taksten på hingster trekkes 10 % fra den eller fastsatte pris på grunn av nødvendig kastraksjon.

Særlig verdifullt avlsmateriale (også av blodshester) - samt verdifulle sportshester er også unntatt fra rekvisisjon. - Som verdifulle travsportshester regnes sertifiserte travhester som har oppnådd nedenfor nevnte start grunnlag:

4 årige hester	kr. 2000.-
5 årige og eldre hester "	5000.-

Som verdifullt avlsmateriale av østlandsrase og vestlandsrase samt var blodshester regnes kun hører som har fått sløyfe, anbefaling eller premie ved offentlige utstillinger eller skuer, eller hører som er kåret til avlsformål.

Finner lensmann eller hestenevnd at andre hingster eller hører bør fritas må søknad herom på forhånd sendes inn til Hestekontoret som vil sørge for avgjørd av Statskonsulenten på vedkommende avlsområde.

Utredershester kan ikke leveres. Landbruksdepartementets bestemmelse av 29.6.1942.

2. Fordeling.

En må under de nevrende forhold regne med å måtte dekke det hele bel som skal fylles ved rekvisisjon.

Fordelingen på fylkene av de forlangte hester er foretatt av Landbruksdepartementet.

Fylkesmannen vil ha i samarbeid med fylkets landbruksråd og skogråd å fordele på herredene og byene den kontingent som faller på fylket. Ved fordelingen må søkes oppnådd at produksjonen skaden minst mulig.

Ved sinde av de produserende jordbruk drives en del virksomheter som har så stor betydning for jordbruket at deres arbeid ikke må forstyrres (f.eks. produsenter av førcellulose).

Fylket må på forhånd sørge for at de lokale myndigheter ikke rekvirerer hester i utrensmål fra slike bedrifter. Innen det enkelte herred tar lensmannen ut de hester som skal leveres - etter konferanse med hestenevnda.

Lensmannen og hestenevnda påser at der ikke framstilles hester som lider av slike feil at de ikke kan antas. Om nødvendig konfereres med veterinær. Det har altfor ofte hendt at der er framstillet hester som er gamle, halte hester, drektige hopper, og hopper med føll.

En følge av inntrufne tilfeller av denne art må no framstilles utvalg 3 - tre - ganger så mange hester som rekvisisjonen angir.

Ettersom de oppstilte regler og betingelser ved leveringen ikke strengt følges vil den noværende ordning med at hestene tas ut av norsk myndighet ikke kunne opprettholdes - og de tyske myndigheter vil formentlig vende tilbake til monstring av samtlige distriktets hester og for derunder å ta ut de hester som passer, uten å kunne ta de hensyn til såvel distriktets som den enkelte bondes tarv - som kan tas når uttagningen skjer ved norsk myndighet.

Da avleveringsplikten for den enkelte hesteeier faller tung må det ved pålegg om avlevering sørges for at byrden fordeles såvidt mulig jevnt på bygdene og på de enkelte hesteeiere.

Denne bestemmelse innskjerpes. Innen bygdene har det altfor ofte hendt at samme gård har måttet levere hest ved hver levering, mens andre gårder er gått helt fri. Dette må ikke finne sted. (om apell se pkt. 8)

Enkelte distrikter foregår utleie av hester i ganske stor utstrekning. Leiete hester regnes inn i hestetallet i utleierens kommune og det eventuelle antall han skal levere går inn i denne kommunes kontingent.

Hvis en eiendomsbesitter har jord- eller skogeiendom i flere kommuner blir hans hestebestand å regne for hjemmehørende i den kommune hvor hestene er ført i register.

-----

3. Avlevering.

Ved avlevering av hestene skal på hvert avleveringssted møte opp distriktets lensmann, samt en veterinær og 2 skjønnsmenn oppnevnt av fylkesmannen i samsvar med prisbestemmelsene for salg og leie av hest. Se Prisdirektoratets kunngjøring nr. 416 av 10 mars 1943 § 6.

Fylkesmannen utpeker hvilken veterinær og hvilke skjønnsmenn som skal tjenestegjøre på hvert enkelt sted.

Det har ved tidligere gjennomføring av rekvisisjoner vist seg fordelaktig at den samme norske veterinær og de samme to skjønnsmenn følger en og samme tyske mottakingskommisjon. Der kommer da et visst samarbeid istand både med omsyn til utvalg og priser. Forhåndstaksering har vist seg unyttig.

Ifølge Prisdirektoratets kunngjøring av 10. mars 1943 § 16 kan det gis 10 % tillegg til maksimalprisen for hest som blir rekvirert til offentlig myndighet. Disse 10 % blir regnet inn i den takst som de tyske myndigheter fastsetter for hesten.

4. Regulering ved avleveringen.

Wehrmacht forlanger framstillet tre ganger det antall hester som skal leveres. Innkomne meldinger viser at den tyske kommisjon velger mellom samtlige de framstilte hester det tall de vil ha. Dermed blir hester tatt som er stillet som reserver, selv om de "til levering" stilte hester er brukbare.

Ved denne framgangsmåte blir hester ofte tatt fra hesteeiere som er vanskeligere for å unnvare hesten enn de hesteeiere som var forutsatt å levere hest.

Forsyningsdepartementet har i henhold til Forordning av 6. desember 1940 om avståelse av varer eller andre gjenstander i skrivelser av 18. mars og 11. mai 1943 gitt Landbruksdepartementet eller den det bemyndigher rett til å kreve avstått eiendomsretten til hester.

Såfremt det ved leveransen således som ovenfor er skissert oppstår betydelige misforhold kan lensmann og hestemennd rett på dette misforhold ved overføring av en av de til leveranse stillede hester til en annen hesteeier som utenfor tur er blitt berøvet sin hest.

Landbruksdepartementet pålegger fylkesmannen å gi lensmennene fornøden bemyndigelse til etter samarbeid med hestemenndene til under forhold hvor det anses nødvendig å foreta fornøden overføring av hest.

Hestene blir å føre over fra eier til eier etter gjeldende prisbestemmelser.

Lensmannen sørger for at vedkommende kjøper betaler kontant eller stiller betryggende sikkerhet. (Se også Forordning av 3.7.1943).

5. Tid for levering.

Tidspunktet for avleveringen i de enkelte bygder må bestemmes av den territoriale avsnittssjef. Fylkesmannen må derfor konferere med denne om såvel tidspunktet som sted for avlevering i de enkelte bygder.

Reiserutene for mønstringskommisjonene bør utarbeides sammen med de tyske myndigheter således at forandring i ruten kan unngås.

6. Utgifter.

Det vises til skriv fra Landbruksdepartementet av 5. juli 1942 som ga regler om betaling av utgifter ved rekvisisjon av hester eller hestekjøretøyer.

Det innskjerpes at hver enkelt regning må gjennomgås og attesteres av fylket.

7. Forselser mot gitte bestemmelser.

Det vises til Lov av 20. august 1942 om straff for unnlattelse av etterkomme pålegg om framvisning eller avlevering av hester (meddelt i skriv av 25. august 1942).

Det vises også til Landbruksdepartementets skriv av 5. august 1942 om levering av hester til Wehrmacht. Feil og forsømmelser.

8. Apell.

Finner den enkelte hesteeier at han er urettferdig behandlet kan han innanke saken for fylkeshestenemnda som i tilfelle klagen finnes berettiget har høve til å rette på forholdet ved bruk av forordning av 3. juli 1943, rundskriv til hesteneundene, II b. Fører klagen ikke frem kan den føres videre til Landbruksdepartementet som vil nedsette en særlig ankenemnd, bestående av ett medlem fra Produksjonsdirektoratet og ett medlem fra Hestekontoret, samt ett medlem oppnevnt av vedkommende fylke.

Landbruksdepartementet må da få seg forelagt samtlige sakens dokumenter og vil fatte bestemmelse om hvorvidt anken gir høve til å sette nærmere undersøkelser på stedet i gang. Omkostningene blir å bære av den tapende part.

Etter fullmakt:

C. Fugner.

T. J. Wold